Libellen van de Meinweg

een eerste kennismaking

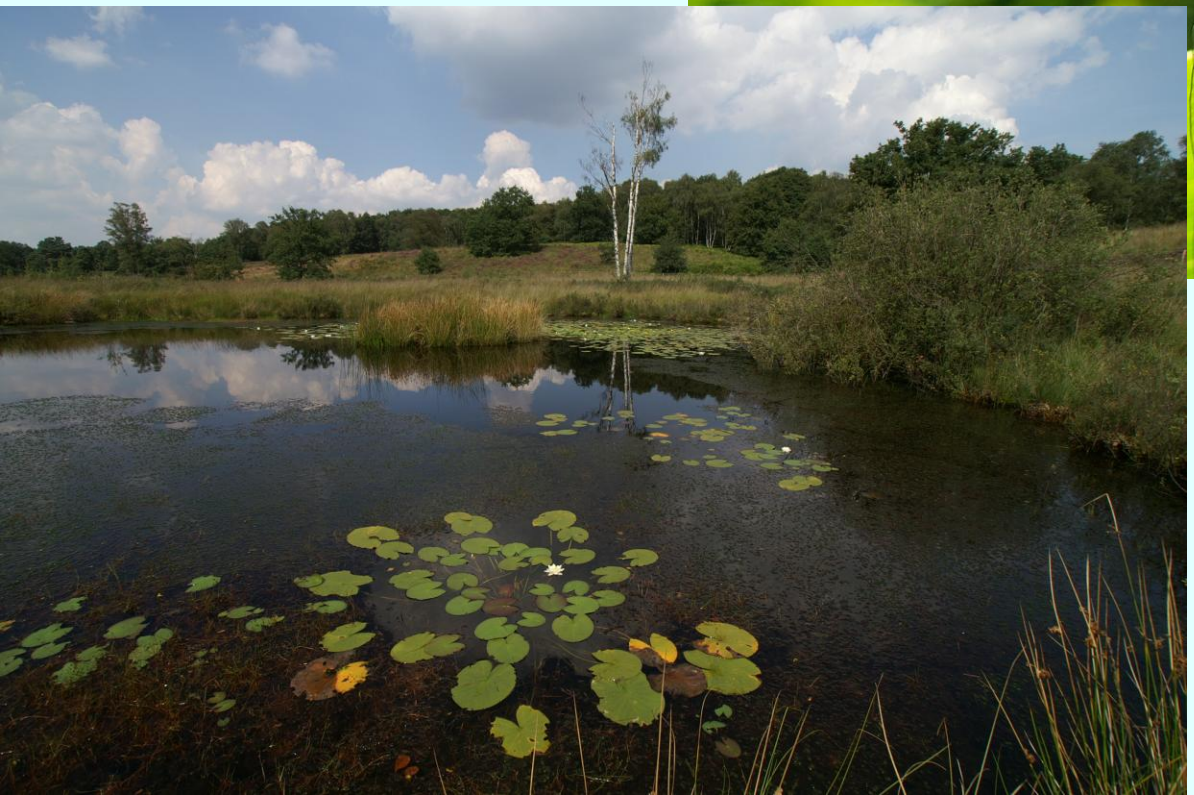

Jan Hermans

Inhoud presentatie

- **1. Levenscyclus libellen**
- **2. Libellenfauna Meinweg**
- **3. Watertypen en libellen Meinweg**
- **4. Aandachtssoorten Meinweg**
- **5. Beheer libellenbiotopen**

2. Levenscyclus libellen

- Levensduur: maturatie en reproductie
- Waterjuffers: ongeveer 3 weken
- Glazenmakers: ongeveer 5 weken

Natuurlijke bedreigingen imago’s:

- Predatie
- Verhongering i.v.m. slecht weer
- Uitputting i.v.m. conflicten

- Paarvorming: territorialiteit (plaats/tijd)
  grootte/spreiding eiafzetlocaties
  fysieke opties/verdediging territorium

- Eiafzet in tandem
- Solitaire eiafzet

- Eiafzet in plantenweefsel (endofytisch)
- Eiafzet in de vorm van uitstrooien of afstrijken (exofytisch)

Ontwikkelingsduur larven:

verschillend per soort

(1- 3(5)jaar)

temperatuur

voedselaanbod

ANISOPTERA-GLAZENMAKERS

ZYGOPTERA-WATERJUFFERS

Ei

Larve

Imago

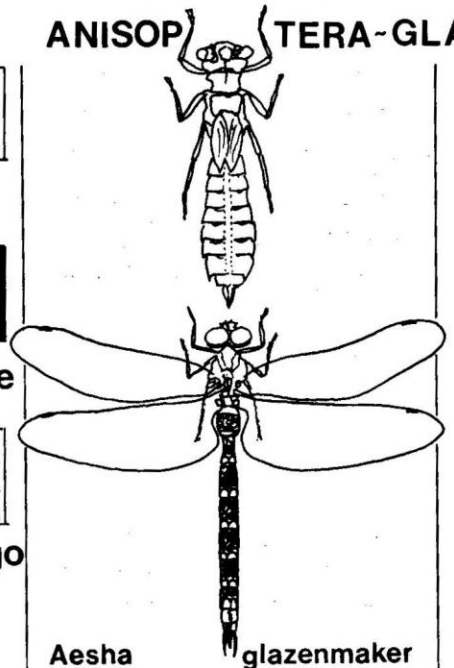

Aesha glazenmaker

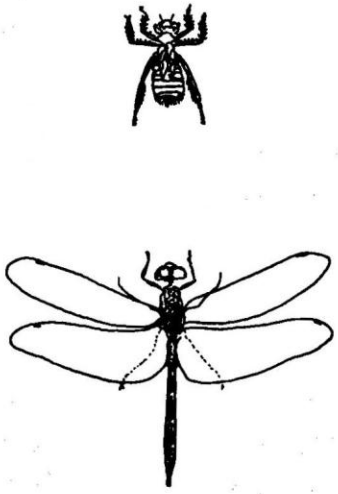

Sympetrum heidelibel

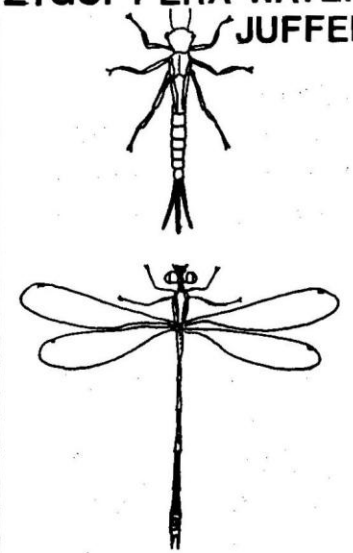

Coenagrion waterjuffer

zomer

herfst

winter

lente

zomer

herfst

winter

lente

zomer

herfst

Overnachten/schuilen
Uitkijken mannetjes
Paarvorming
Opwarmen en rijpen
Eiafzet/uitsluipen
Waterkwaliteit

2. Libellenfauna Meinweg

Zygoptera	Waterjuffers	1975-1980	1980-1991	1991-2005
Calopteryx splendens	Weidebeekjuffer		*	*+
Calopteryx virgo	Bosbeekjuffer	*	*	*+
Sympecma fusca	Bruine winterjuffer			*++
Lestes barbarus	Zwervende pantserjuffer			*+
Lestes dryas	Tangpantserjuffer		*	*
Lestes sponsa	Gewone pantserjuffer	*	*	*
Lestes virens	Tengere pantserjuffer	*	*	*
Lestes viridis	Houtpantserjuffer	*	*	*
Platycnemis pennipes	Blauwe breedscheenjuffer	*		*
Ischnura elegans	Lantaarntje	*	*	*
Ischnura pumilio	Tengere grasjuffer		*	*-
Pyrrhosoma nymphula	Vuurjuffer	*	*	*
Enallagma cyathigerum	Watersnuffel	*	*	*
Coenagrion hastulatum	Speerwaterjuffer			
Coenagrion lunulatum	Maanwaterjuffer		*	*-
Coenagrion puella	Azuurwaterjuffer	*	*	*
Coenagrion pulchellum	Variabele waterjuffer		*	*
Erythromna najas	Grote roodoogjuffer		*	*
Erythromma viridulum	Kleine roodoogjuffer			*+
Ceriagrion tenellum	Koraaljuffer	*	*	*+

Anisoptera	Glazenmakers	1975-1980	1980-1991	1991-2005
Gomphus pulchellus	Plasrombout	*	*	*
Brachytron pratense	Glassnijder		*	*
Aeshna cyanea	Blauwe glazenmaker	*	*	*
Aeshna grandis	Bruine glazenmaker	*	*	*
Aeshna isosceles	Vroege glazenmaker	*		*
Aeshna juncea	Venglazenmaker	*	*	*
Aeshna mixta	Paardenbijter		*	*
Anax imperator	Grote keizerlibel	*	*	*+
Cordulegaster boltonii	Gewone bronlibel	*	*	*+
Cordulea aenea	Smaragdlibel	*	*	*+
Somatochlora arctica	Hoogveenglanslibel			
Somatochlora flavomaculata	Gevlekte glanslibel			*+
Somatochlora metallica	Metaalglanslibel	*	*	*

Anisoptera	Korenbouten	1975-1980	1980-1991	1991-2005
Libellula depressa	Platbuik	*	*	*
Libellula quadrimaculata	Viervlek	*	*	*
Orthetrum cancellatum	Gewone oeverlibel	*	*	*
Orthetrum coerulescens	Beekoeverlibel	*	*	*+
Crocothemis erytraea	Vuurlibel			*+
Sympetrum danae	Zwarte heidelibel	*	*	*-
Sympetrum flaveolum	Geelvlekheidelibel	*	*	*
Sympetrum pedemontanum	Bandheidelibel		*	
Sympetrum sanguineum	Bloedrode heidelibel	*	*	*
Sympetrum striolatum	Bruinrode heidelibel	*	*	*+
Sympetrum vulgatum	Steenrode heidelibel	*	*	*
Leucorrhinia dubia	Venwitsnuitlibel	*	*	*
Leucorrhinia pectoralis	Gevlekte witsnuitlibel		*	*
Leucorrhinia rubicunda	Noordse witsnuitlibel	*	*	*

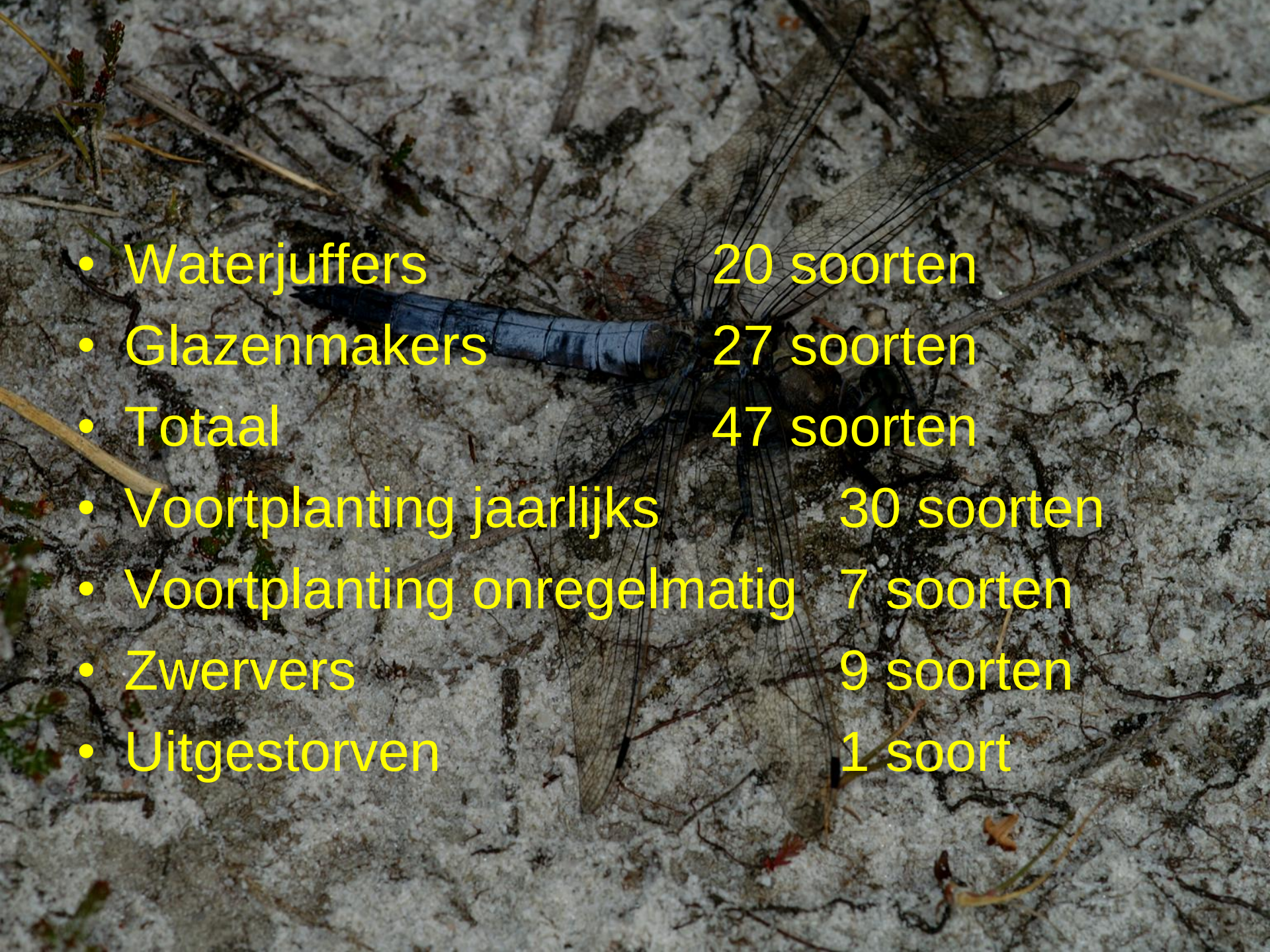

- Waterjuffers 20 soorten
- Glazenmakers 27 soorten
- Totaal 47 soorten
- Voortplanting jaarlijks 30 soorten
- Voortplanting onregelmatig 7 soorten
- Zwervers 9 soorten
- Uitgestorven 1 soort

3. Watertypen en libellen Meinweg

Bosbeek

Rode beek

Narthecium beekje

Bosbeekjuffer

Gewone bronlibel

Beekoeverlibel

Rolvennen

Venwitsnuitlibel

Drijftil Rolven

Maanwaterjuffer

Poel Lange Luier

Platbuik

Poel Vlodrop
Station

Kleine
roodoogjuffer

Bloedrode heidelibel

Poel Commiezenpad

Koraaljuffer

4. Aandachtssoorten Meinweg

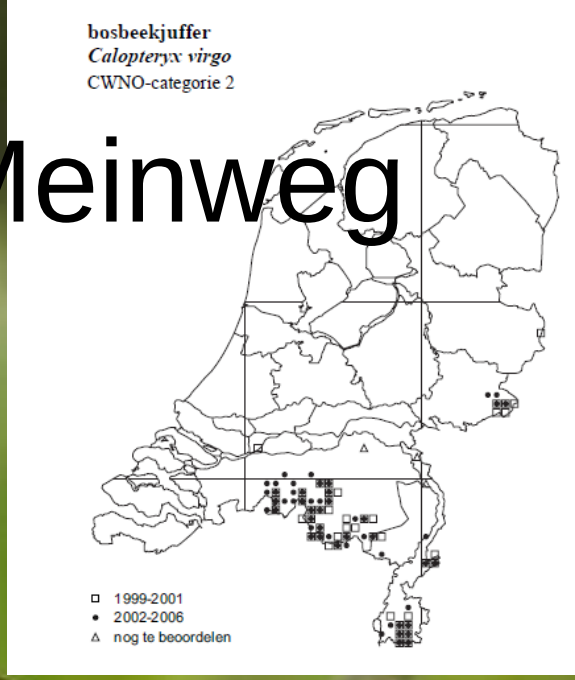

- beschaduwde, zuurstofrijke beken
- (Bosbeek, Venbeek, Rode beek en Nartheciumbeek)
- eiafzet: op waterplanten.
- larven zeer plaatstrouw, tussen waterplanten en plantenwortels
- levenscyclus 1-(2) jaar
- status Nederland: stabiel.

- beschaduwde, zuurstofrijke beken
- Bosbeek, Venbeek, Nartheciumbeek en Rode beek
- eiafzet: in zand of slib
- larven: leven ingegraven in bodemsubstraat
- levenscyclus: (2)3-4(5)jaar
- status Nederland: onzeker

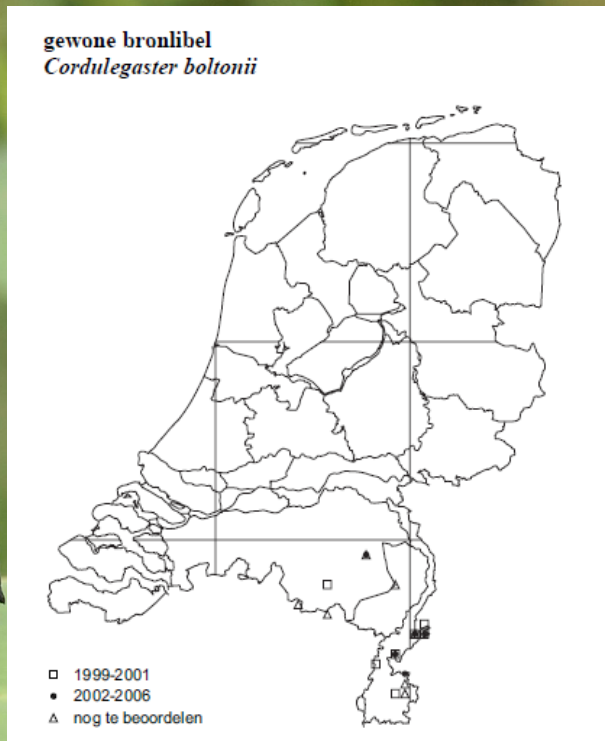

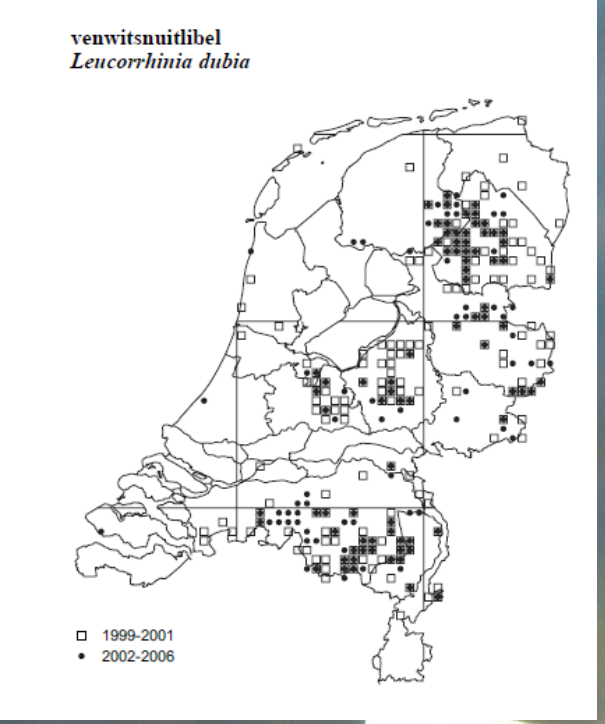

- rijk begroeide, voedselarme wateren (vennen)
- Rolvennen, Elfenmeer, Vossenkop
- eiafzet: in open water op veenmos
- larven: op de bodem of in veenmossen
- levenscyclus: 2 jaar
- status Nederland: sterke toename

- mesotrofe beekmoerassen of beken met rijke oevervegetatie
- Venbeek, Turfkoelen
- eiafzet: op wateroppervlak tussen dichte vegetatie
- larven: in modderige bodem tussen moerasplanten
- levenscyclus: ongeveer 3 jaar
- status Nederland: onzeker

- zure, voedselarme vennen
- Rolvennen, Elfenmeer, Klein Elfenmeer
- eiafzet: in stengels van waterplanten
- larven: tussen waterplanten
- levenscyclus: ongeveer 1 jaar
- status Nederland: matige afname

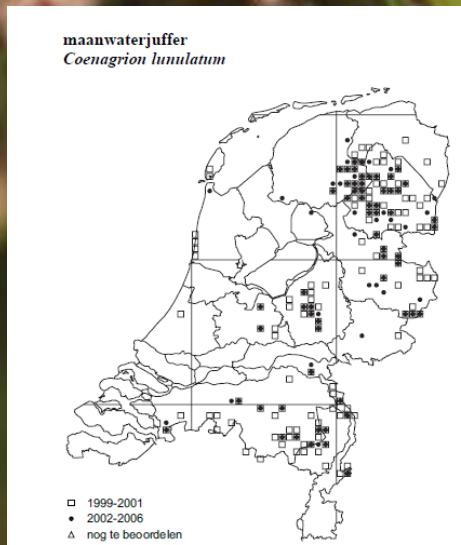

5. Beheer libellenbiotopen

- gevarieerde water- en oevervegetatie
- voldoende zonplekken
- in de omgeving van wateren geschikte terreinen om te foerageren, uit te rijpen en te schuilen
- goede waterkwaliteit

- verwijderen van overmatige boomopslag bij venoevers
- verlanding van kleine poelen voorkomen door rotatiebeheer
- streven naar wateren met diverse vormen van successie
- grootschalig opschonen van venoevers en vennen vermijden

Bedankt voor uw aandacht

